

Оттаким бы нашим судьям
Петли дать на шып,
Та голодом поморывшы,
Потопыть в помьях,

Щоб и воды не паганьць
Чыстої, бигучої:
По два разы в помыйныцю –
Воны дуже гнучи.

Сообщ. М.Комаров

Вперше надруковано в журналі: Киевская старина. – 1886. – №9. – С. 15–18.

М.Комар

Ненадруковані байки В.М.Забіли

В.М.Забіла відомий у нашому письменстві трьома віршами, надрукованими у збірнику Є.Гребінки "Ластівка" (Петербург, 1891 р.), а ще може двома піснями: "Не щибечи, соловейко" і "Гуде вітер вельми в полі", до котрих музику скомпонував славнозвісний композитор М.Глінка. Сими піснями, котрі співаються скрізь на всьому просторі України, В.Забіла придбав собі добру славу і можна дивуватися, що почавши так добре, він потім неначе занедбав свою кобзу, бо навіть в часи найбільшого літературного руху на Україні не чуємо його голосу.

Се сталося мабуть з тих особистих причин, про які маються деякі звістки в книжці Н.Петрова "Очерки истории украинской литературы XIX столетия" (Київ, 1884) і в моїй замітці, надрукованій в "Киевской старине" за 1886 р. №9. Тим часом Забіла писав чимало і міні самому доводилось бачити величенький зшиток його віршів, та така вже мабуть судилась йому доля, що той зшиток без вісти десь загубився. Про все те, дещо його віршів збереглося в паперах і в пам'яті земляків Забіли. Так п.Петров записав десь і надрукував в вище згаданій своїй книжці вірші Забіли: Остап і Чорт; другі його вірші, проказані міні з пам'яті сусідкою Забіли, надруковані в "Киевской старине" за 1888 р. №4, а недавно оце трапилось в паперах шан. С.Д.Носа надібати ще дві байки Забіли, що й досі ніде ще не надруковані: Будяк і Семенова кобила.

Правда, всі оці вірші і байки не мають вже такої ціни, як перші ліричні п'єси Забіли, котрі визначаються і своєю щирістю, і народним складом, і

тою тихою, правдивою журбою, яка так чарує нас в найкращих піснях народних.

В байках Забіли фабула якась вигадлива, алегорія не досить ясна і наука виводиться якось штучно; до того ще байки дуже довгі і самий вірш місцями зовсім не вироблений, що найбільше виявляється в байці "Семенова кобила". Про все те, яко новий знадібок до оцінки літературної діяльності Забіли, вони мають вагу в історії нашого письменства, і ми подаємо їх у "Зорі".

Що ці байки скомпоновані Забілою, а не іншим ким, про се свідчить шан. С.Д.Ніс, та й сам я, пам'ятаю, бачив ці байки в тому зшитку, про котрий вище згадано.

Списані вони у С.Д.Носа разом з віршами: "Остап і Чорт", але вірші ці списані в тій саме редакції, як вони надруковані в книжці Петрова, хіба лиш з деякими незначними одмінами; тим-то ми друкуємо тут самі тільки байки, тримаючись дословно того списка, який зберігся у Носа, без ніяких поправок і одмін.

[<Далі іде вірш: Будяк.

Поралися люди в полі, хліб святий збирали – Г.С.>]

Вперше надруковано в журналі: Зоря. – 1891. – №21. – С. 416.

Лукич Василь

В.Забіла і єго жартобливе "послання" до Шевченка

Небагато маємо вісток про життя і літературну діяльність Віктора Забіли. Декілька дрібних заміток Н.Білозерського, М.Комара, М.Чалого, Н.Петрова, П.Куліша, коротенький некролог в "Правді" та десяток єго віршів, – ось і весь матеріал, котрим покищо можемо розпоряджувати. Попробуємо звести ці вістки до купи.

Віктор Забіла був сином багатого батька. Учився в Ніжинській гімназії, вкупі з Гоголем, сидячи з ним на одній лавці. Відтак служив у гузарах чи кирасирах. Вийшовши з війська жив спершу в своїй маєтності у Борзні. Зросту був невеликого, огрядний, з великими козацькими вусами і добрими, сивими очима. Вдачі був на скрізь добродушною, сердечною, щирою і супокійною. Щедра українська природа надала єму дар поезії і музики. Між многими здібностями своїми до великих і малих речей, дивував він знайомих і приятелів своїм комізмом, своїм гумором і вмінням